

Chotyměřáček

Ročník 28

Prosinec 2020

ZDARMA

Před 110 lety byla do Chotyně zavedena elektřina z tepelné elektrárny v Andělské Hoře.

Před 130 lety byl u nás založen Sbor dobrovolných hasičů.

ADVENTNÍ TRHY BYLY KRÁSNÉ

Adventní trhy, které jsme uspořádali v sobotu 28. listopadu, byly opravdu moc krásné. Prodávalo dvacet prodejců a myslím, že všichni byli spokojeni, protože návštěvníci, a že jich bylo moc a moc, si přišli hodně nakoupit. Na fotbalovém hřišti se to množství lidí krásně rozprostřelo. Děkovali prodejci i návštěvníci, že konečně cítí vánoční atmosféru, kterou jsme podbarvili vánoční hudbou. Přálo nám i počasí.

Takže děkuji moc moji dceři Ditce za organizaci adventních trhů a lidem pracujícím pro obecní úřad, protože připravit to na hřišti a potom i uklidit také nebylo úplně jednoduché. A také děkuji prodejcům a nakupujícím.
starostka

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chotyně konaného dne 24. listopadu 2020

Obecní zastupitelstvo po projednání:

1/ Bere na vědomí, že zasedání se zúčastnilo 15 členů zastupitelstva.

2/ Schvaluje všemi hlasy 3. změnu rozpočtu na rok 2020:

Příjmy

| | |
|---|-------------|
| Daň z příjmu PO | + 800 000,- |
| DPH | + 300 000,- |
| Daň z hazardních her | + 15 000,- |
| Neinvestiční přijaté transfery od krajů | - 70 000,- |

| | |
|----------------------------------|----------------------|
| Nebytové hospodářství | - 20 000,- |
| Veřejné osvětlení | + 23 000,- |
| Komunální služby a územní rozvoj | + 130 000,- |
| Činnost místní správy | - 25 000,- |
| Celkem příjmy | + 1 153 000,- |

Výdaje

| | |
|-----------------------------|--------------------|
| Odvádění a čišt. odp.vod | + 20 000,- |
| Základní škola | + 100 000,- |
| Ostatní záležitosti kultury | - 100 000,- |
| Ost. zájm. čin. a rekreace | - 30 000,- |
| Veřejné osvětlení | + 50 000,- |
| Pohřebnictví | + 5 000,- |
| Sběr a svoz kom. odpadů | + 150 000,- |
| Činnost místní správy | - 300 000,- |
| Celkem výdaje | - 105 000,- |

3/ Schvaluje všemi hlasy obecně závaznou vyhláškou č. 1/2020 o místním poplatku ze psů. Výše poplatku zůstává stejná, za jednoho psa 50,- Kč a každého dalšího u téhož majitele 75,- Kč.

Museli jsme udělat novou vyhlášku, protože jsou nové zákony a upozornilo nás ministerstvo. Celé znění vyhlášky je na našich internetových stránkách, ale pro vás se v podstatě nic nemění.

4/ Schvaluje všemi hlasy obecně závaznou vyhláškou 2/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů. Výše poplatku se zvyšuje z 550,- Kč na 600,- Kč na osobu a rok.

Tato vyhláška bude v platnosti od 1. ledna 2021 a zvedá se výše poplatku o 50,- Kč na osobu, vše ostatní zůstalo stejné, takže i osvobození dětí do 10-ti let od poplatku. Museli

jsme přistoupit aspoň k mírnému navýšení, protože celkové náklady na likvidaci veškerého odpadu nás ročně přijdou na cca 1 300 000,- Kč a na poplatku vybíráme cca 500 000,- Kč.

5/ Schvaluje všemi hlasy Dodatek č. 4 ke smlouvě o úvěru č. 10380/11/LCD ze dne 26. 4. 2011.

Jedná se o smlouvu na úvěr na stavbu Domu s pečovatelskou službou, kde byla podmínka, že pokud prodáme nějaký majetek za vyšší cenu, měli bychom dát 50% jako mimořádnou splátku úvěru. Požádala jsem o zrušení této podmínky, pokud se neuklidní daňové výkyvy.

6/ Schvaluje všemi hlasy rozpočtové provizorium na začátek roku 2021 do doby schválení rozpočtu v únoru 2021. V měsíci lednu a únoru budou financovány běžné provozní náklady obecního úřadu a bude splácen úvěr.

7/ Schvaluje všemi hlasy přistoupení obce Chotyně do Sdružení místních samospráv ČR na základě § 46 a § 84 odst. 2 písm. e zákona o obcích č. 128/2000 Sb, ve znění pozdějších předpisů a čl. 3 Stanov Sdružení místních samospráv České republiky ke dni 1. 1. 2021. Starostka vyplní příslušnou přihlášku a zašle ji spolu s usnesením na adresu Sdružení místních samospráv ČR, a to ve lhůtě jednoho týdne od jednání zastupitelstva.

8/ Schvaluje všemi hlasy Dodatek č. 1 k veřejnoprávní smlouvě s Městskou policií Hrádek nad Nisou. Dodatek je na další dva roky a oproti původní smlouvě se pro obec zvyšují náklady o 30 000,- Kč na půl roku, celkem za rok zvýšení ze 180 000,- Kč na 240 000,- Kč. *Sami jsme navrhli navýšení, protože od začátku fungování smlouvy s Městskou policií byla cena stále stejná, což určitě nebylo v pořádku a spolupráce s Městskou policií je pro nás hodně důležitá.*

9/ Schvaluje všemi hlasy předložené odpisy materiálů Základní školy a Mateřské školy Chotyně, příspěvkové organizace dle příložených seznamů.

10/ Schvaluje všemi hlasy Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene služebnosti inženýrské sítě č. 6/2020 mezi obcí Chotyně a Pavlem Hoškem. *Jedná se o vybudování vodovodní přípojky.*

11/ Schvaluje všemi hlasy dar 10 000,- Kč útulku AzylPes v Krásném Lese.

Útulek byl zvyklý během roku pořádat nebo se zúčastňovat různých akcí, kde prodávali svoje výrobky a pomáhali tak provozu útulku. V letošním roce nic takového nemohli uspořádat a potýkají se s finančními problémy. Proto jsme jim poskytli dar.

Dále jsme od nich převzali do prodeje dárkové balíčky, kdy jeden stojí 120,- Kč. Jejich zakoupením můžete také vy pomoci útulku.

12/ Schvaluje všemi hlasy dar 14 250,- Kč útulku pro kočky ve Václavicích (Animals 'OS).

Jedná se v podstatě o náklady, kterými nám tento útulek pomáhá s toulavými kočkami.

13/ Schvaluje všemi hlasy dar ve výši 5 000,- Kč Svazu žen na mikulášské balíčky dětem do MŠ a ZŠ.

14/ Schvaluje všemi hlasy dar ve výši 5 000,- Kč Diakonii Broumov.

Nová kastelánka na Grabštejně paní Věra Ozogánová

(Rozhovor, který vyšel v Libereckém deníku, autor Jiří Louda)

Zrušit adventní akce na hradě bylo těžké, říká kastelánka

Letošní rok se na hradech a zámcích v Libereckém kraji nesl v duchu střídání stráží. Nového kastelána má zámek Zákupy, novou tvář na hradě Grabštejn se stala Věra Ozogánová, která po sedmi letech vystřídala Ivu Bártovou. Ta zamířila na zámek v Náchodě, který povede od jara příštího roku. Ozogánová se nové funkce ujímá v těžkém čase, kdy koronavirus předčasně ukončil letošní turistickou sezónu a zároveň narušil adventní prohlídky a tradiční akce. Přesto si nová kastelánka nezoufá a do budoucna má spoustu plánů. „Občas hrad podezírám z toho, že je jako takové malé Bradavice,“ řekla se smíchem s odkazem na čarodějný hrad Harryho Pottera nová kastelánka.

Můžete popsat svou cestu, jak jste se stala kastelánkou? Měla jste už předchozí zkušenosti s hradem?

Na Grabštejn jsem se dostala někdy ve druhém ročníku na vysoké škole, to byl rok 2012. Hledali nové průvodce, tak jsem se přihlásila. Nadchla mě myšlenka dělat průvodkyni na zámku. Dodnes si pamatuji svůj první den na Grabštejně. Tu nervozitu, než jsem poprvé vyrazila na prohlídkovou trasu! Provázel jsem tam po celou dobu studií.

I poté, kdy jsem nastoupila na svoje první místo v českolipském muzeu, jsem občas chodila pomáhat. Pak jsem dostala úžasnou nabídku na vedení nového archeoparku v Pavlově u Mikulova na jižní Moravě, a protože jsem původně archeoložka, přišlo mi to jako splněný sen. Mohla jsem zúročit nejen svůj odborný zájem o paleolit, ale také bohaté zkušenosti z Grabštejna.

Co se dělo dál?

Po mateřské a rodičovské dovolené, kterou jsem s rodinou trávil v rodném Liberci, jsem se ale bohužel už do archeoparku vrátit nemohla. Čekalo mě tak hledání nové profesní cesty a musím se přiznat, že jsem ani neuvažovala o tom, že bych se na Grabštejn vrátila. Na podzim loňského roku přišly mé grabštejnské kolegyně s tím, zda bych nevzala místo jako zástup za mateřskou dovolenou. Znovu jsem tam tak nastoupila letos v lednu, aniž bych tušila, že neuplyne ani dvanáct měsíců a stane se mi tenhle hrad domovem. Když bylo na začátku léta vypsáno výběrové řízení na pozici kastelána, tak jsem do toho s podporou kolegů šla. Co víc by se mohlo stát, než že to prostě nedopadne, říkala jsem si. A ono to dopadlo. Pořád si na to zvykám a ještě dlouho se budu učit od zkušenějších...

Co se aktuálně děje na hradě, když je zavřený?

Když se hrad uzavřel návštěvníkům, mohli jsme začít s generálním úklidem a zazimováním expozice. Některé kousky z mobiliáře půjdou přes zimu do restaurátorské dílny, někde je potřeba opečovat podlahy či stro-

gově vyčistit koberce. Věnujeme se také úklidu v depozitářích a různým inventurám. Plné ruce práce pak máme i na zahradě a v lesoparku, kde proběhla dosadba dřevin, ošetření starých stromů a zazimování citlivých druhů bylinek. V neposlední řadě se zabýváme přípravou příští sezóny, dáváme dohromady nápady k programu kulturních akcí a připravujeme materiály pro návštěvníky.

Jaké máte plány do budoucna? Na co byste se ráda zaměřila?

Grabštejn má obrovské štěstí, že na něm provoz funguje naprosto bezproblémově. Prohlídkové okruhy i doprovodný program jsou nastaveny dobře a i návštěvníkům to vyhovuje. Takže radikální změny neplánuji. Chtěla bych ještě vyplnit mezeru v nabídce programu pro školní kolektivy, dosud hrad nabízí program jen pro mateřinky. A samozřejmě zase po letech trošku obměnit náplň jednotlivých kulturních akcí. Pak mám taková dvě velká přání. Zaprvé, aby si návštěvníci oblíbili i lesopark kolem hradu. Mnoho zákoutí a míst je zbytečně opuštěných a budu s kolegy pracovat na tom, aby lidé měli možnost se kolem hradu příjemně projít. Druhé přání je, aby u nás návštěvníci strávili co možná nejvíc času. Ráda bych, aby hned po prohlídce neopouštěli areál.

Tento rok neproběhnou žádné adventní prohlídky a akce. Připravili jste si nějaké alternativy?

Máte pravdu, museli jsme zrušit jak víkendové adventní prohlídky, tak i tradiční Grabštejnské Vánoce, a to bez náhrady. Tyto speciální prohlídky a akce se plánují dlouho dopředu. Je nutné upéct pečivo, dopravit vánoční stromky, ozdobit je, vyzdobit hrad, nasmlouvat stánkaře a vystupující. To vše bychom letos zařizovali s nejistým výsledkem, neboť vývoj situace kolem Covidu-19 je nepředvídatelný. Udělat takové rozhodnutí nebylo lehké. Na advent se vždy všichni těší. Představuje takovou tečku za sezónou, ale bylo to racionální a pragmatické rozhodnutí.

Letos kvůli koronaviru skončila turistická sezóna dříve. Jaké to mělo dopady na hrad?

Dopady vnímám dvojího typu. První se týká provozu hradu, samozřejmě jsme přišli o část příjmů ze vstupného, a to už vlastně podruhé v tomto roce. Museli jsme odmítnout podzimní a adventní zájezdy. Finanční ztráty se stále sčítají. Čekáme, zda budou moci proběhnout plánované pronájmy prostor pro různé předvánoční akce. I přes velmi rušné léto bylo návštěvníků v součtu méně, než je poslední roky obvyklé. Vlivem podzimního uzavření památek se tak bohužel nepodařilo dohnat jarní ztrátu.

A jaký je ten druhý dopad?

Na Grabštejně je zvykem, že se po skončení hlavní sezóny všichni sejdeme. Máme možnost poděkovat našim průvodcům za skvěle odvedenou práci. Popřát si, abychom se ve zdraví sešli i příští rok. Vzniká tak zpětná vazba a podněty pro další práci. Letos se nic takového nekonalo. Sezóna skončila, jako kdyby někdo přestřihl nit. Myslím, že nám to všem tak trochu chybí.

Neuvažovali jste, až to situace umožní, o zavedení celoročního provozu?

Já osobně ne. Toho času, kdy je hrad veřejnosti nepřístupný, normálně moc není. Zpravidla se otevírá kolem Velikonoc a zavírá vlastně až těsně před Vánoci. Na hrad se tak nedostanete jen v lednu, únoru a většinou část března. Je to systém prověřený mnohaletou zkušeností mých kolegů a za mě je to tak dobře i s ohledem na ochranu sbírek a ekonomiku provozu.

Dokáže vás hrad něčím překvapit?

No toho je! Kastelánkou jsem tři týdny, takže není dne, kdy bych nebyla z něčeho překvapená. Mám ale obrovské štěstí na kolegy, jak přímo na Grabštejně, tak i na územní památkové správě na Sychrově. Vždy mi pomůžou a poradí. Hrad jako takový znám, myslím, dost dobře. Byla jsem v podzemí, i na úplném vrcholu věže u vysílačů mobilních operátorů. Konečně po těch letech neztrácím orientaci na půdách. Ale že mě něco

překvapí, o tom nepochybuji. Občas Grabštejn podezírám z toho, že je jako takové malé Bradavice.

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Mimořádné události spojené se zimním obdobím

Nástup zimního období přináší kromě radosti milovníkům zimy a vyznavačům zimních sportů také řadu starostí a nepříjemných událostí spojených s poklesem teplot, vytápěním objektů či vznikem námraz a přívaly sněhu. Výjezdy hasičů v tomto období souvisejí převážně s požáry spojenými s provozem kotlů centrálního vytápění a dopravními nehodami.

Požáry a otravy oxidem uhelnatým

Zastavme se nejdříve u problematiky topné sezóny a připomeňme si v této souvislosti alespoň několik základních informací. Základní lhůta pro čištění spalinové cesty na pevná paliva s celoročním provozem (např. běžný rodinný dům), kde je výkon kotle do 50kW, je 3x ročně. U spotřebiče na kapalná paliva 2x ročně a 1x za rok je potřeba provést údržbu spotřebiče na plynná paliva. Vyhláška Ministerstva vnitra číslo 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty je benevolentní v tom, že umožňuje občanům, pokud jsou toho schopni, si čištění spalinové cesty na pevná paliva provést svépomocí. Minimálně jednou do roka však musí komín prohlédnout kominík.

Je-li před znovuuvedením zařízení do provozu po klimaticky teplém období zanedbána pravidelná údržba, hrozí jeho uživateli kromě nebezpečí požáru i možnost otravy oxidem uhelnatým. Ta může nastat jak v případě špatně průchodného komínového tělesa, tak i poruchou samotného tepelného zdroje. Vzhledem k tomu, že záludnost úniku oxidu uhelnatého spočívá v tom, že není vidět ani cítit, doporučujeme při užívání těchto zařízení instalaci detektorů oxidu uhelnatého.

Dopravní nehody

Také pro snížení možnosti vzniku dopravních nehod v zimním období je důležité dodržovat určitá pravidla. Rozhodně bychom před jízdou neměli zapomínat na řádné očištění vozidla od

sněhu a námrazy. Malé průzory v čelním skle nejsou pro bezpečný výhled z vozu zdaleka dostačující. Dejme za jízdy pozor také na padající sníh a led ze střechy vozidel, díky kterému může dojít k dopravní nehodě.

Nezapomeňme na novelu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, zákon č. 133/2011 Sb., v souvislosti s povinnostmi používat v období od 1. listopadu do 31. března zimní pneumatiky, pokud to stav vozovky vyžaduje. A také na to, že pro jízdu na sněhu bychom je měli hustit o cca 20 kPa více, než v létě. S tvorbou náledí je třeba nejčastěji počítat na mostech, v lesních úsecích a ve vyjetých podélných stopách. Odstup mezi vozidly je důležité udržovat větší než na suché vozovce. Minimálně tolik metrů, kolik činí polovina naší rychlosti v km. Mějme také na paměti, že vytápění vozu a vytvářené teplo přispívá k větší únavě a ospalosti, proto je nutný pravidelný přísun čerstvého vzduchu.

Zároveň bychom měli pamatovat na to, že v zimním období můžeme uvíznout na silnicích v kolonách i několik hodin. Proto je vhodné při jízdách na delší vzdálenost mít plnou palivovou nádrž, ve vozidle deku, případně teplé nápoje. Při jízdě do horských oblastí nezapomeňme na zimní řetězy, lopatu a trochu písku vhodného k podsypání kol vozu uvízlého na zledovatělé vozovce.

Odstraňování ledu a sněhu ze střech budov

Za bezpečný stav a údržbu střech zodpovídají výhradně majitelé objektů, kteří jsou povinni průběžně odstraňovat sníh a led ze střech, aby nebyla střešní konstrukce nadměrně zatížena a nedošlo k ohrožení kolemjdoucích lidí nebo majetku. Je tedy na vlastníci nemovitostí údržbu provést vlastními silami nebo si včas zajistit specializovanou firmu, která sníh ze střech odklidí. Pokud to nejde, je třeba rizikový prostor alespoň viditelně označit nebo ohradit.

Obecně lze říci, že profesionální hasiči sníh, rampouchy nebo ledové převisy ze střech neodklízejí. Jsou určeni k záchranné činnosti a zasahují pouze tehdy, když jsou bezprostředně ohroženy životy, zdraví a majetek občanů.

Mohou pomoci v místech s větším pohybem osob, zejména u budov s veřejným zájmem, jako jsou například školy, školky, zdravotnická zařízení, úřady, domovy pro seniory.

U obecních budov mohou být na pomoc povoláni se svojí technikou dobrovolní hasiči, jejichž zřizovatelem je příslušná obec.

Autor: por. Mgr. Iva Michalíčková

*koordinátorka preventivně výchovné činnosti
HZS Libereckého kraje*

1000 Miles Adventure 2019

Michal Ozogán

Pokračování

Den 4. - Jak jsem překonal všechny vrchy

V Gápelu nás spalo snad 10 a s úderem šesté hodiny jsme se vydali překonávat další mílařské kilometry. Ráno bylo chladno, jen okolo 10° C a navíc jsme prvních 20 minut jen sjížděli dolů po asfaltce. Horké letní počasí se vytratilo.

Dál nás míjeli závodníci, kteří makali do kopců jako šílení. S Jardou jsme se drželi spolu hlavně proto, že jsme oba vyznávali stejnou taktiku. Omezit pauzy na odpočinek a jídlo na minimum a pohybovat se po maximální možnou dobu pomalým tempem. Ve výsledku nás pořád někdo předjížděl, ale stejně jsme si drželi svoje pozice.

Za vesnicí jsme se dostali do menší kolony. Cestu tu překonávalo stádo ovcí. Zřejmě z vlastní vůle, protože okolo nebyli psi ani lidé.

Buřet Partizán u chaty Homolka jsme jen projeli, protože měl otevírat až za 5 minut a občerstvení jsme plánovali až ve vesnici za prvním checkpointem.

Strážovské vrchy jsou jedno z mých nejméně oblíbených míst. I když jsou ty louky krásné, vůbec mi to po nich nejelo, a tak jsem se už těšil do Česka. Slunce našťastí tolik nesvítilo, takže to nebylo tak hrozné. Z prudkých sjezdů mi brzdy zpívaly různorodé melodie a prsty stiskaly z posledního.

Na chvostu Gápelské party

Do prvního checkpointu jsme dorazili ve 12:18 na průběžném 15. místě. Cesta sem nám trvala 2 dny a 21 hodin. Bylo to vůbec poprvé, co jsem se dozvídal o svém umístění,

protože já sám jsem pozice závodníků nesledoval. Z Gápelské party jsme dorazili téměř poslední. Zbýval už jen Indián, který se ukázal za 30 minut. Ještě v penzionu jsem si všiml, že s sebou vozím černého pasažéra. Slečna mi klíště zkušeně vyškubla, prý trénuje na svých kočkách. Od Princezny Kočičky jsem dostal chleba se sádlem. Na mílích platí několik pravidel. Když někdo nabízí jídlo, neodmítej, dokud nemáš plné břicho a kapsy.

Z CPčka jsme odjížděli ve spěchu. Nejdříve zmizel Pavel, který dorazil několik minut před námi. Jarda ho okamžitě následoval, aby od zkušeného závodníka vyzjistil, kde je nejlepší místo k brodění. Já si ještě balil svých pět švestek, abych odcházel poslední. Letos byl Váh snadný. Kolo jsem hodil na záda a bez větších problémů přešel na druhý břeh. Proud byl sice silný, ale postupoval jsem pomalu a obezřetně. Jen na konci se mi do bot dostalo bahno. V posledním slovenském obchodě jsme nakoupili zásoby (tipl bych se na 4 rohlíky a rybím salátem) a stoupali na Javorník. Poslední dvoje Mile jsem tam špatně odbočil, ale tentokrát se mi konečně podařilo projet trasu ve své plné délce. Technický sjezd dolů byl překvapivě jednoduchý. Někdo tam musel uklidit, protože cestičky byly bez větví a kamenů. Cíl pro dnešní den? Dojet co nejdále, abychom další den mohli pokořit druhý checkpoint.

Původně jsem měl v itineráři napsané Drahotuše, kam jsem měl dorazit o půl druhé ráno, ale už jsem nabral asi 2 hodiny zpoždění, tak jsem to nepovažoval za reálné. Nemělo smysl se mořit až do rána. Pořád mě čekalo více než tisíc kilometrů.

Večerní socializace

Překonávali jsme kopeček za kopečkem. Vizovické vrchy nás zdržely. Vedou přes turistické značky a terén je značně technický. Skupinka turistů nám vyprávěla, jak se nějaký anglán rozsypal na kamenech, ale že je prý v pořádku. Do Vizovic jsme dorazili asi v sedm večer a občerstvili se před místním supermarketem. Jarda objevil kouzelný ná-

poj, směs Birella a coly. Když mu vypěněný nápoj stříkal i z uší, neudržel jsem smích. Sice škodolibý, ale od startu jsem se tolik nenasměl. Aspoň něco pozitivního z toho incidentu vzešlo. Když se jel umýt, navzájem jsme se ztratili a oba jsme si mysleli, že ten druhý je vepředu. Já to valil do kopce, abych ho dohnal. Kvůli vnitřní nejistotě jsem na vrcholku chvíli počkal, což se ukázalo jako dobrý manévr. Šlapal totiž za mnou. Cestou jsme přibrali dalšího mílaře - Johna Whita, onoho anglána, který se rozbil na kamenech. Jel naložený, pral se s těžkým terénem, ale vedl si skvěle.

Noční jízda se tím zpestřila. John už absolvoval Tour Divide, Silk Mountain race a The Highland Trail, takže to byl zkušený závodník. Možná až moc zkušený, protože se připravil na extrémní podmínky. Počasí ale bylo suché a krom druhého dne i s přijatelnými teplotami. Hodně mě překvapilo, když jsem se později dozvěděl, že John vzdal mezi CP2 a CP3. Nebylo to ovšem úplně jeho rozhodnutí. Do kola se mu zamotala bunda a jeho pád byl tak vážný, že mu dvě Polky zavolaly horskou službu. Naštěstí všechno dobře dopadlo a sešroubované rameno léčí doma. Před Trojákem se utvořil špunt, když na nás číhali fotografové. Velikost naší skupiny se rázem zdvojnásobila. Jakmile jsme však vytlačili kola nahoru, opět jsme se začali trhat a nebylo vidět víc než světýlka v dálce.

S Jardou jsme zůstali opět sami, jen nás občas míjel Pavel. U pramene jsme doplnili vodu a sjížděli dolů po červené do Chvalčova. Tam nám ale místní lesáci připravili hotové peklo. Přes cestu ležely hromady stromů a občas jsem musel vynaložit veškeré síly, abych přes ně kolo vůbec přehoupl. Ve tmě se navíc špatně hledala ta nejvhodnější cesta. Všude po cestě ležely kusy větví, moji úhlavní nepřátelé. Dole to neskončilo a bojovali jsme s rozbahněnými cestami, které byly opět pokryté několika vrstvami zbytků z těžby. Do Chvalčova jsme se dostali až po jedné a byl nejvyšší čas hledat něco na spaní. Bylo chladno a v noci měla jít teplota ješ-

tě více dolů. U potoka bychom noc jenom vyklepali.

V Loukově jsme našli luxusní altán. Respektive 500 metrů před ním jsem byl ochotný se sázet, že tam bude. Už si tu trasu začínám pamatovat. Pavel se jen najedl, že ještě musí jet dál, protože je pomalý, ale my s Jardou jsme se uložili ke krátkému spánku. Budík měl zvonit ve 3:30.

Pokračování příště

Vzpomínka na Karla Zemana v podobě jeho sepsané historie o poválečných letech v Chotyni

JAK SE TEHDY ŽILO

V těch poválečných dobách se pro nedostatek papíru a psacích potřeb používalo ve školách **břidlicových tabulek** s pisátkem a houbičkou. Postrachem dětí byly kalamáře plné inkoustu, který se nejednou vylil a způsobil na sešitech velké kaňky. Prvňáčkové se učili číst a psát podle **slabikáře „Poupata“**. Denně dostávaly školní děti **lžíci rybiho tuku** z dodávek UNRRA.

Za těch šedesát let od konce války se mnohé velmi změnilo. Nákladní auta jezdila tehdy na dřevoplyn, rozhlasový přijímač měli pouze v několika rodinách ve vesnici, televize samozřejmě ještě dlouho vůbec známa nebyla (první vysílání se uskutečnilo 1. května 1953). Naprosto neznámou věcí byly dnešní počítače. Jednoduché a chudé bylo i vnitřní zařízení domů a bytů. Kromě bakelitu neznali lidé žádné jiné umělé hmoty. Nebyly ledničky, telefon býval v celé obci většinou jediný, a to na obecním úřadě. Mnohé rodiny si tehdy pekly po domácku chléb. Krávy se samozřejmě dojily ručně a nebyla to snadná práce. Nadojené mléko se vlévalo do velkých kovových konví. V obci byly čtyři dřevěné plošiny, na které se konve s mlékem pokládaly, a odtud se mléko denně odváželo do mlékárny.

Venkovské děti měly kromě učení spoustu práce v hospodářství. Pásly husy, krmily králíky a jiná domácí zvířata, pomáhaly rodičům na poli, především při žních a při sklizni brambor. Chodily do lesa na dříví, řezaly řezanku pro dobytek, krájely krmnou řepu. Mechanizace bylo v zemědělství tehdy ještě

málo. Tráva i obilí se leckde sekaly ručně (srpem nebo kosou), ručně se vázaly snopy. Ze snopů se stavěly panáky (jeden panák se skládal z deseti snopů), panáky se nakládaly na vozy (žebříňáky) a mlátily se ve stodole. Drobní zemědělci používali k mlácení obilí cepů. V době žní i při podzimním vybírání brambor bývalo na polích velmi živo. Školní děti i dělníci z továren povinně pomáhali stavět panáky či vybírat brambory, především v období, kdy byla zřízena tzv. **jednotná zemědělská družstva (JZD)**.

Pamětníci vzpomínají, jak si v době svého dětství stavěli přehrady na Václavickém potoce, prozkoumávali opuštěný a chátrající hrad Grabštejn, prolézali neobydlené domy.

Až do roku 1968 byla **sobota** běžným **pracovním dnem** (i ve školách), takže každý týden měl šest pracovních dní.

Potravin byly za války na příděl, avšak ne každý ví, že lidé dostávali **potravinové lístky** a tzv. **šatenky** (textil) a **tabačeny** (cigarety) ještě osm let po skončení války. Byly zrušeny teprve 1. června 1953.

Dlouho se nemohlo cestovat do jiných zemí, nebyly pasy, ale tzv. cestovní doložky pro jednotlivé jízdy za hranice. Nikdo z občanů nesměl mít doma cizí valuty.

V takovéto izolaci od okolního světa podléhali občané snáze vlivu jednostranné politické propagandy. Mluvílo se o tzv. „železné oponě“, která rozdělovala Evropu na část socialistickou a kapitalistickou. Postupně – obzvláště po únorovém převratu v roce 1948 – docházelo k **černobílému vidění světa**: co bylo ze Sovětského svazu, bylo dobré a hodné následování, SSSR měl být ve všem naším vzorem a příkladem. Cestovat volně do této země však možné nebylo. Jezdily tam pouze delegace, složené z vybraných, politicky uvědomělých osob. Setkání s lidmi byla sice většinou srdečná, ale formální, vybrané průmyslové závody a zemědělské podniky, do nichž se pořádaly exkurze, byly „Potěmkinovými vesnicemi“, to znamená, že nepředstavovaly normální životní podmínky. V českých školách všech typů se vyučovala ruština (jazyk míru), české a sovětské děti si vzájemně dopisovaly. To byla jistě dobrá věc, ale tato korespondence byla velmi formální a nedávala pravdivý obraz o poměrech a životní úrovni v SSSR.

Naproti tomu se situace na Západě líčila pouze negativně, v černých barvách.

Krásné vánoční stromky v parku

Vždy, když jedu kolem parku, mám velkou radost z toho, jak krásné tam jsou již oba vánoční stromky ozdobené.

Jedna ozdoba je krásnější než druhá, a to ještě nekončíme. Paní Dlouhá mi slíbila fotky o tom, jak se stromeček zaplňoval a v lednovém Chotyňáčkovi vytvoříme dokument o zdobení našeho (teď už dvou našich) vánočních stromků.

Takže prosím, tvořte a zdobte dál, děkuji všem, kteří se účastní a hlavně děkuji manželům Dlouhým, kteří o stromy pečují.

Polední vánoční rozjímání na HRADĚ GRABŠTEJN S LUŽKEM VELEM

Zveme všechny Chotyňáky a příznivce hradu Grabštejn ve čtvrtek 24. prosince (Štědrý den) přesně ve 12 hodin na nádvoří hradu Grabštejn.

Budeme rozjímát, dáme koledy.

U Světla z Betléma zapálíme svíčku a vzpomeneme na ty, kteří již s námi nejsou.

Bude teplý čaj a medovina.

Bude i stůl na to, co případně donesete (cukroví, tlačěnka apod.)

Chvilku popovídáme a půjdeme domů.

SBĚRNÝ DVŮR bude naposledy v tomto roce otevřen ve středu 23. 12. od 14 do 15 hodin.

Poprvé v novém roce bude otevřen v sobotu 2. ledna.

**OBECNÍ ÚŘAD A
KNIHOVNA budou
uzavřeny od 23. prosince.
Poslední platby v roce 2020
budou přijímány dne 22. 12.
do 11 hodin.
Otevřeno bude až 4. ledna
2021.**



**Přejeme všem
klidné a
pohodové prožití
vánočních svátků**

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo
MK ČR U 11 793.